

Tillægsbetænkning

over

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven m. v.

(Efterforskning i straffesager, anholdelse og varetægtsfængsling, erstatning i anledning af strafferetlig forfølgning, herunder for frakendelse eller inddragelse af førerretten, m. v.)

Tillægsbetænkning afgivet af retsudvalget den 30. maj 1978

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder efter 2. behandling og har herunder stillet et spørgsmål til justitsministeren, som denne skriftligt har besvaret.

Udvalgets spørgsmål og ministerens svar herpå er optrykt som bilag til tillægsbetænkningen.

Herefter indstiller et *flertal* (socialdemokratiets, fremskridtspartiets og det radikale venstres medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse*.

Et *mindretal inden for flertallet* (det radikale venstres medlem af udvalget) beklager, at man til trods for det langvarige udvalgsarbejde ikke fik realitetsdrøftet forskellige spørgsmål i forbindelse med varetægtsfængsling, bl. a. længden af varetægtsfængsling. Spørgsmålet om, hvad politiet kan meddele offentligheden før domsafsigelsen, fortjente også at have været drøftet. Mindretallet vil rejse disse spørgsmål ved en kommende revision af retsplejeloven, forhåbentlig i den kommende samling.

Et *mindretal* (venstres, det konservative folkepartis og kristeligt folkepartis medlemmer af udvalget) vil redegøre for sin stilling ved lovforslagets 3. behandling.

Et *andet mindretal* (centrum-demokraternes og socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse*.

Et *tredje mindretal*. (Danmarks kommunistiske partis medlem af udvalget) udtaler følgende:

Efter 2. behandlingen den 25. maj 1978 af forslaget til ændring af retsplejeloven begærede mindretallet en folkeretlig undersøgelse af, hvorvidt opretholdelsen af ændringsforslaget til § 730 om muligheden for at afvise en valgt forsvarer var forenelig med den danske stats forpligtelser i henhold til International Konvention om borgerlige og politiske rettigheder vedtaget af FN's generalforsamling i 1966.

Af konventionens artikel 14, stk. 3, fremgår det, at »Enhver skal ved behandling af en anklage mod ham for et strafbart forhold være berettiget til følgende minimumsgarantier i fuld lighed . . . litra d) . . . at forsvare sig personligt eller ved juridisk bistand efter eget valg . . .«.

I et svar til retsudvalget af 12. april 1978 meddeler justitsministeren, at der endnu ikke foreligger nogen praksis, der kan tjene til belysning af den nævnte bestemmelses rækkevidde. Konventionen trådte i kraft den 23. marts 1976.

I en besvarelse fra justitsministeriet af 30. maj 1978 svares, at justitsministeriet ikke finder grundlag for at lade foretage en yderligere undersøgelse af, om lovforslagets § 730, stk. 3, kan anses for forenelig med den nævnte FN-konvention.

Mindretallet har i retsudvalget den 30. maj 1978 begæret sagen yderligere belyst, idet mindretallet ikke anser et svar fra justitsministeriets egne embedsmænd for en fyldestgørende undersøgelse, fordi de næppe kan anses som objektive i denne sammenhæng. Denne begæring er blevet afvist af retsudvalgets flertal, der uden den nævnte undersøgelse

Tillæggsbet. o. f. t. l. vedr. retsplejeloven m. v.

se indstiller lovforslaget til vedtagelse ved 3. behandling.

Mindretallet mener, at retten til at vælge en forsvarer efter eget valg er en så væsentlig del at dansk retspleje, at en indskrænkning heraf må anses som en alvorlig forringelse af

retssikkerheden.

På trods af andre forbedringer af retsplejeloven, herunder udvidelse af retten til at få beskikket en forsvarer, må mindretallet derfor indstille lovforslaget til *forkastelse*.

Hans Jørgen Jensen (S) Ole Espersen (S) fmd. Hjortnæs (S) Tove Lindbo Larsen (S)

Poul Mortensen (S) Jimmy Stahr (S) Bernhard Baunsgaard (RV) Nathalie Lind (V)

Mette Madsen (V) Hagen Hagensen (KF) nfmd. Mimi Jakobsen (CD)

Inge Krogh (KrF) Uwe Jensen (Ribe a.) (FP) Glistrup (FP) Voigt (FP)

Ebba Strange (SF) Tove Jørgensen (DKP)

Partierne DR, VS og EP var ikke repræsenteret ved medlemmer i udvalget.

Bilag 1

Spørgsmål fra udvalget til justitsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmål 41:

»Vil ministeren indhente en folkeretlig undersøgelse af, hvorvidt opretholdelsen af ændringsforslaget til retsplejelovens § 730 (om ret til at afvise en valgt forsvarer) er forenelig med den danske stats forpligtelser i henhold til International Konvention om borgerlige og politiske rettigheder, vedtaget af FNs generalforsamling den 16. december 1966 og senere ratificeret af den danske regering?

I konventionens artikel 14, stk. 3, hedder det, at »Enhver skal ved behandling af en anklage mod ham for et strafbart forhold være berettiget til følgende minimumsgarantier i fuld lighed . . . litra d) . . . at forsvare sig personligt eller ved juridisk bistand efter eget valg . . .«.

Svar:

Justitsministeriet finder ikke grundlag for at lade foretage en yderligere undersøgelse af, om lovforslagets § 730, stk. 3, som vedta-

get ved 2. behandling den 25. maj 1978, kan anses for forenelig med den i spørgsmålet nævnte FN-konvention. Ministeriet kan herved i det hele henholde sig til besvarelsen af udvalgets spørgsmål 29. For så vidt angår den i besvarelsen side 3 under pkt. 141 (v) citerede passus om, at bestemmelsen pålægger en forpligtelse, der ikke har noget modstykke i den europæiske konvention, bemærkes særligt, at denne kommentar vedrører spørgsmålet om *underretning* til sigtede om hans adgang til juridisk bistand, jfr. artikel 14, stk. 3, litra d, andet led, derimod ikke spørgsmålet om, hvorvidt det er foreneligt med konventionen under visse betingelser at afvise en valgt forsvarer, jfr. første led i den nævnte bestemmelse.

Det tilføjes, at der, som det fremgår af besvarelsen af udvalgets spørgsmål 1 (L 134 – bilag 6), også i Norge, Sverige og Vesttyskland, der alle har tiltrådt den omhandlede FN-konvention, findes bestemmelser, hvorefter der under visse betingelser kan ske udelukkelse af en valgt forsvarer.

25. Maj 1978

Bilag 2

Til retsudvalgets formand Ole Espersen

Jeg skal herved begære en folkeretlig undersøgelse af, hvorvidt opretholdelsen af ændringsforslaget til retsplejelovens § 730 (om ret til at afvise en valgt forsvarer) er forenelig med den danske stats forpligtelser i henhold til International Konvention om borgerlige og politiske rettigheder, vedtaget af FNs generalforsamling den 16. december 1966 og

senere ratificeret af den danske regering.

I konventionens artikel 14, stk. 3, hedder det, at »Enhver skal ved behandling af en anklage mod ham for et strafbart forhold være berettiget til følgende minimumsgarantier i fuld lighed . . . litra d) . . . at forsvare sig personligt eller ved juridisk bistand efter eget valg . . .«

TOVE JØRGENSEN